

Ανακοίνωση Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών αναφορικά με τη διαδικασία φιλελευθεροποίησης της τιμολόγησης των Μη Συνταγογραφούμενων Φαρμάκων (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.)

Ο ΚΣΚ παρευρέθηκε στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας την Πέμπτη 7/9/2017, στην οποία και τέθηκε υπό το πρίσμα του «απλού διαδικαστικού θέματος» το θέμα της τροποποίησης της υφιστάμενης νομοθεσίας, ώστε να μην απαιτείται απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Τιμών Φαρμάκων για τη μεταβολή της τιμής του οποιοδήποτε ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.

Πιο συγκεκριμένα η προτεινόμενη τροποποίηση δίνει την εξουσία στον Υπουργό να εξαιρεί τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. από την υφιστάμενη τιμολογιακή πολιτική, χωρίς όμως να προνοούνται άλλα μέτρα τόσο για τη μείωση του ποσοστού κέρδους της λιανικής, όσο και για επιπλέον επιτρεπόμενα σημεία πώλησης εκτός φαρμακείων.

Ο ΚΣΚ τάχθηκε υπέρ της Φιλελευθεροποίησης της αγοράς αυτών των φαρμάκων υπό προϋποθέσεις, οι οποίες έχουν να κάνουν κυρίως με τον μέχρι σήμερα τρόπο λειτουργίας της αγοράς. Δηλαδή, μπορεί να υπάρξει φιλελευθεροποίηση των τιμών δεδομένου ότι η αγορά και οι κανόνες του ανταγωνισμού λειτουργούν σε ορθή βάση.

Οι λόγοι που μας οδήγησαν σε αυτή την θέση είναι οι πιο κάτω:

- Ο Υπουργός Υγείας εξέδωσε στις 19/10/2012 τον ΚΔΠ 410/2012 που προνοεί ότι ο καθορισμός ή/και αύξηση της χονδρικής τιμής των Μη Συνταγογραφούμενων Φαρμάκων (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.) θα γίνεται πλέον ελεύθερα από τον κάτοχο της άδειας κυκλοφορίας, δηλαδή τις εταιρίες. Όμως, βάση γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα, χρειάζεται να γίνει νομοθετική τροποποίηση ώστε να επιτραπεί η φιλελευθεροποίηση των τιμών των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.
- Από τα στοιχεία των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας αναγνωρίστηκε πως το 2013 οι εταιρίες αύξησαν την τιμή σε 192 από τα 343 ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. κατά 30% περίπου. Αυτό μεταφράστηκε σε πληρωμές από τους ασθενείς ύψους €6 εκ το 2013 από ότι το 2012. Σίγουρα δεν είναι η αύξηση της τιμής ο μοναδικός λόγος για τη μεγάλη αυτή διαφορά, αλλά δεν παύει να είναι ένας από τους πιο σημαντικούς.
- Επίσης, κατά την περίοδο 2014 – 2017 υπήρξαν ακόμη 113 αυξήσεις τιμών σε ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. σημείο το οποίο φανερώνει κατά κάποιο τρόπο τάση για ολοένα αυξανόμενες τιμές. Αξίζει να σημειωθεί ότι για το 2016 ο αριθμός ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. που παρουσίαζαν πωλήσεις στον ιδιωτικό τομέα ήταν 322 από τα 506 που αναγράφονται στον τιμοκατάλογο. Συμπεραίνουμε πως η αρχική αντίδραση των εταιριών ως προς το δικαίωμα επιβολής αυξήσεων στα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. κατά το 2013 ήταν χωρίς προηγούμενο εάν αναλογιστούμε πως σε διάστημα τεσσάρων χρόνων υπήρξαν λιγότερες αυξήσεις σε σύγκριση με αυτές που πραγματοποιήθηκαν μέσα σε μόνο 1 χρόνο.

- Υπάρχει η τάση για στροφή των ασθενών/καταναλωτών στα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ, αφού τα στοιχεία για το 2016 δείχνουν αυξημένη ζήτηση κατά 18,1%, δεδομένης της διαφοράς της τιμής τους σε σχέση με τα άλλα συνταγογραφούμενα φάρμακα, αλλά και του κόστους επίσκεψης στον γιατρό, ιδιαίτερα όσον αφορά τα αντιπυρετικά και άλλα παρόμοια φαρμακευτικά σκευάσματα. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονίσουμε και την ταλαιπωρία στην οποία υπόκεινται οι ασθενείς/καταναλωτές, όταν χρειάζεται να προμηθευτούν ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ, αφού τα σημεία πώλησης τους είναι τα φαρμακεία, με όσους περιορισμούς αυτό συνεπάγεται κατά τις απογευματινές και βραδινές ώρες.

Είναι θέση του ΚΣΚ ότι στα πλαίσια ενός υγιούς ανταγωνισμού, το αναμενόμενο αποτέλεσμα της φιλελευθεροποίησης της τιμής των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. θα ήταν να οδηγηθούν οι τιμές προς τα κάτω. Δυστυχώς, όλα δείχνουν ότι ο κανόνας της προσφοράς και της ζήτησης υπολειτουργεί, αφού ουσιαστικά στις πλείστες των περιπτώσεων οι τιμές των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ, τις οποίες θα ελάμβαναν εάν συνέχιζαν να υπάγονται στην υφιστάμενη τιμολογιακή πολιτική φαρμάκων θα ήταν χαμηλότερες από τις σημερινές.

Το σοβαρό πρόβλημα σχετικά με τις ψηλές τιμές φαρμάκων στην Κύπρο αποκαλύφθηκε για πρώτη φορά μετά από μελέτη των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών το 2012 όπου η Κύπρος κατατάσσεται ως προς τις λιανικές τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων του τιμοκαταλόγου του 2012 ως η δεύτερη πιο ακριβή χώρα της Ευρώπης. Μια επιπλέον μελέτη που διενεργήθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και από καθηγητές του London School of Economics το 2014 επιβεβαίωσαν τα προβλήματα που είχαν επισημανθεί στη μελέτη των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών το 2012 και συνέχιζαν να υφίστανται.

Βάση της αξιολόγησης της τιμολογιακής πολιτικής των φαρμάκων για το 2017 αποδείχτηκε δυστυχώς για ακόμη μια φορά πως η Κύπρος είναι από τις πιο ακριβές χώρες της Ευρώπης και συγκεκριμένα η 2η πιο ακριβή χώρα αν εξαιρέσουμε το ΦΠΑ. Εάν συμπεριλάβουμε το ΦΠΑ στις τιμές φαρμάκων τότε είμαστε η 4η πιο ακριβή χώρα σε κατάταξη. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ΦΠΑ στην Κύπρο για τον τομέα των φαρμάκων είναι στο 5%, ενώ σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες είναι κατά πολύ μεγαλύτερος. Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι σχετικά με τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., η κάθε χώρα μέλος της ΕΕ αποφασίζει ελεύθερα την τιμολογιακή της πολιτική (χονδρικής και λιανικής), τον καθορισμό των σημείων διάθεσης (πώληση εκτός φαρμακείου) και ποια θα αποζημιώνονται από τα Εθνικά Συστήματα Υγείας.

Ο ΚΣΚ αναγνωρίζει τα οφέλη που θα προκύψουν εάν εγκριθεί ένα καθεστώς ελεύθερης διαμόρφωσης των τιμών όμως σε συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, δηλαδή με τη ρύθμιση πώλησης ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. και εκτός φαρμακείων, δεδομένου ότι θα λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια του ασθενή/καταναλωτή.

Άρα, θεωρούμε ότι καμία ρύθμιση δεν πρέπει να γίνει επί του θέματος, εάν δεν γίνουν συνολικές ρυθμίσεις οι οποίες θα έχουν ως στόχο την ορθή λειτουργία του ανταγωνισμού σε αυτό τον τομέα.